

Fra: noreply@regjeringen.no
Sendt: 14. september 2015 09:52
Til: Postmottak NFD
Emne: Nytt høringssvar til 15/1625 - Høring - modell for investeringsavtaler

Referanse: 15/1625
Høring: Høring - modell for investeringsavtaler
Levert: 14.09.2015 09:51
Svarstype: Med merknader
Kontakt avsender: Stian Bragtvedt
Kontaktperson: Stian Bragtvedt
Kontakt-e-post: stian81@gmail.com
Tittel: Innspill til høring om investeringsavtaler
Uttalelse:

1. Jeg vil påpeke at det ikke foreligger noen konsekvensutredning av hvordan denne modellen vil virke inn på det norske samfunnet. At en så viktig sak ikke er bedre gjennomarbeidet og vurdert før den sendes på høring er i seg selv urovekkende, og det er grunnlag for å avvise på dette grunnlaget alene.

2. De internasjonale erfaringene fra tvisteløsninger i BITs er enda en grunn til å gå imot at Norge skal knytte seg slike modeller for investeringsavtaler. Vi ser flere skremmende eksempler der handelsavtalers tvisteløsningsmekanismer brukes aktivt av multinasjonale selskaper for å endre demokratisk fattede vedtak. Slike eksempler er mange: Egypt ble saksøkt for å ville øke minstelønna, Uruguay for å ville merke tobakkspakker, Romania saksøkes for ikke å åpne for gruvedrift i landet. Gjennomgående blir ISDS, ICSDS og andre tvisteløsningmekanismer mektige næringsinteresser sitt brekkjern mot demokratiet. Dette kan jeg ikke stille meg bak.

Høringsforslaget vil overføre makt over fremtidige reguleringer, lovforslag og forskrifter i Norge fra folkevalgte til private investorer. Norge bli idømt å betale enorme erstatninger til multinasjonale selskaper ved for eksempel vedtak om forbud mot gruvedrift i sårbare områder, renasjonalisering av vannkraft, avløpstjenester, bestemmelser om at dagens oljereserver blir liggende i havet og lignende. Jeg stiller meg også negativ til slike investeringsavtaler da det er all grunn til å frykte for norske lønns- og arbeidsforhold, herunder ordningen med allmenngjøring av lønn og arbeidsforhold.

3. En annen grunn til å avvise Norges tilknytning til en slik modell er også at den er en del av flere avtaler som truer Norges selvråderett. Også andre avtaler som er på trappene peker i samme retning. I TISA-forhandlingsteksten som ble lekket av Wikileaks går det klart frem at reguleringer skal gjøres etter avtalens intensjon. Det er her tvisteløsningsmekanismen blir multinasjonale selskapers maktmiddel mot demokratiet. En slik overgivelse av landets råderett avviser jeg på det sterkeste.

4. Ett videre problem er at det ikke er noen ankemuligheter og heller ingen ordinær og fast "domstol" som skal behandle tvistene. Dermed blir avgjørelsene tilfeldige, påvirket av hvilke

advokater som til enhver tid sitter i tribunalet.

5. Videre er disse tribunalenes arbeider og dommer hemmelige om ikke partene selv velger å offentliggjøre dem. Dermed blir råderetten over nasjonal politikk ikke bare tatt vekk fra nasjonale domstoler ved tvist, den blir i stor grad også unntatt offentligheten.

6. Det er enkelte store advokatfirma som spesialiserer seg på nettopp å bistå selskaper i slike tvistesaker, og det er vokst frem en industri som har som mål å vinne slike saker. Det er bekymringsfullt at det blir butikk å lete etter saker å saksøke stater på. Dette er bare enda et utslag av en globalisert markedsliberalisme som kun har ett mål: Profitt for de multinasjonale selskapene på bekostning av demokratiske vedtak.

7. Konklusjonen er at jeg stiller meg totalt avvisende til regjeringens forslag. Jeg oppfordrer regjeringen til å skrinlegge hele ideen, og følge Indonesia og Sør-Afrika i målsetningen om å kvitte seg med alle BITs. Jeg viser også til Australia som oppgir at de ikke vil knytte seg til flere BITs på grunn av dårlige erfaringer med disse.

8. Samtidig oppfordrer jeg Stortinget seg til å trekke seg ut av forhandlingene om TISA, og forberede seg på å legge ned veto mot norsk deltakelse i TTIP-avtalen.

Vedlegg:

-